

Sygn. akt IV CSK 372/13

POSTANOWIENIE

Dnia 11 grudnia 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z powództwa R. K.
przeciwko Skarbowi Państwa: Dyrektorowi Izby Celnej w [...],
Prokuratorowi Prokuratury Rejonowej w B. i Prezesowi Sądu Rejonowego w B.
o odszkodowanie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 11 grudnia 2013 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 26 lutego 2013 r., sygn. akt I ACa [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) oddala wniosek powoda o przyznanie zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Pozwany Skarb Państwa - Dyrektor Izby Celnej, Prokurator Rejonowy w B. oraz Prezes Sądu Rejonowego w B. reprezentowany przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa wnieśli skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 26 lutego 2013 r., którym w następstwie uwzględnienia apelacji powoda R. K. zmieniono w części wyrok Sądu Okręgowego w L. z dnia 2 czerwca 2011 r., przez podwyższenie odszkodowania z kwoty 50.000 zł do kwoty 204.348,40 zł oraz oddalono apelację pozwanego w całości.

Sąd Najwyższy oceniając, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c., skargę kasacyjną z punktu widzenia podstaw przyjęcia jej do rozpoznania, zważył:

Skarga kasacyjna może zostać przyjęta do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Wymienione kwalifikowane przesłanki wskazują, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w zasadzie jest usprawiedliwione jedynie wtedy, gdy realizuje ona funkcję publicznoprawną. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę kasacyjną, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia.

W art. 398⁴ § 2 k.p.c. przewidziano wymaganie przytoczenia i odrębnego uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, który umożliwiać ma ocenę, czy w danym przypadku spełnione są przyczyny uzasadniające takie rozstrzygnięcie. Kognicja Sądu Najwyższego na tym etapie postępowania jest ograniczona i nie obejmuje oceny zasadności podstaw skargi kasacyjnej, zastrzeżonego dla postępowania rozpoznawczego prowadzonego w innym składzie.

Pozwany we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania podniósł, że skarga jest oczywiście uzasadniona, bowiem Sąd Apelacyjny zlekceważył ocenę prawną i wskazówki co do dalszego prowadzenia sprawy wyrażone uprzednio w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 5 października 2012 r., przez co dopuścił się

naruszenia art. 398²⁰ oraz art. 386 § 3 w zw. z art. 398²¹ k.p.c. We wspomnianym wyroku kasatoryjnym Sąd Najwyższy wskazał, że w nie została dokonana całościowa ocena stanu faktycznego. Wbrew wytycznym Sądu Najwyższego Sąd Apelacyjny nie dokonał jednak oceny przewlekłości postępowania co do poszczególnych czynności procesowych, lecz całości postępowania. Ponadto przyjął, że prawidłowe działania oznaczałyby, iż proces nie trwałby ani jednego dnia, a jednocześnie, iż sprawa miała charakter skomplikowany. Uznał również, że postępowanie może mieć charakter przewlekły względem jednego z oskarżonych i nie mieć takiego charakteru względem pozostałych. Błędnie przyjął też istnienie adekwatnego związku przyczynowo-skutkowego pomiędzy przewlekłością postępowania karnego, zwolnieniem powoda ze służby i uzyskiwaniem przez niego niższego wynagrodzenia u innego pracodawcy, w sytuacji, gdy powód nie wykazał, że posiadane kwalifikacje zawodowe pozwalały mu osiągnąć wyższe wynagrodzenie i nie mógł go otrzymać tylko ze względu na toczące się postępowanie karne.

W ocenie Sądu Najwyższego powyższe twierdzenia nie usprawiedliwiają przyjęcia skargi kasacyjnej pozwanego do rozpoznania. Jak zgodnie przyjmuje judykatura i doktryna prawnicza, przesłanka wymieniona w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga szczegółowego uzasadnienia z powołaniem się na argumenty prawne odrębne od uzasadnienia merytorycznego skargi, przy czym zasadność powinna być widoczna już na pierwszy rzut oka, bez szczegółowego wgłębiania się w wywody prawne (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 czerwca 2008 r., III CSK 110/08, nie publ., postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 czerwca 2010 r., IV CSK 148/10, nie publ.). W uzasadnieniu zaskarżonego wyroku Sąd Apelacyjny jednoznacznie wskazał, że pierwotną przyczyną przewlekłości postępowania karnego prowadzonego przeciwko powodowi stał się zwrot sprawy prokuratorowi w celu usunięcia istotnych braków postępowania przygotowawczego, dokonany postanowieniem Sądu Rejonowego w B. z dnia 9 sierpnia 2001 r., a następnie powtórne wniesienie przez prokuratora aktu oskarżenia nadal dotkniętego brakami, co spowodowało konieczność odroczenia rozprawy i zakreslenia prokuratorowi terminu do przedstawienia określonych dowodów, następnie trzykrotnie przedłużanego, który upłynął bezskutecznie.

Obok tego Sąd Apelacyjny przywołał również okoliczności wskazujące na wadliwą organizację rozpraw. Na tej podstawie Sąd odwoławczy ustalił, że stan przewlekłości zaistniał i trwał nieprzerwanie od dnia 9 sierpnia 2001 r., zatem dotyczył także czynności podejmowanych przez prokuratora. Okres, za który powód żądał odszkodowania polegającego na różnicy utraconego wynagrodzenia z tytułu służby oraz wynagrodzenia osiąganego u innego pracodawcy, w całości zawierał się w okresie, w którym Sąd Apelacyjny przyjął istnienie stanu drastycznej przewlekłości postępowania karnego. Zarzuty stawiane przez pozwanego zaskarżonemu wyrokowi nie podważają zatem ocen Sądu Apelacyjnego w takim stopniu, który pozwalałby uznać skargę kasacyjną za oczywiście uzasadnioną.

Z tych względów Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c., odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Odpowiedź na skargę powódki została zwrócona zarządzeniem przewodniczącego w sądzie drugiej instancji ze względu na naruszenie art. 132 § 1 k.p.c. Wobec braku zgody na wniesienie pisma przygotowawczego w postępowaniu kasacyjnym, wniosek powódki o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego nie zasługiwał zatem na uwzględnienie.

aw

jw